

Din İşleri Yüksek Kurulu'ndan
BAYRAM NAMAZI ile ilgili açıklama

İslam'da farz olan oruç ve hac ibadetlerinin tamamlanmasıyla Ramazan ve Kurban olmak üzere iki dinî bayram kabul edilmiş ve her ikisi için de bayram namazları meşru kılınmıştır. Hz. Peygamber (s.a.s.) ve ashabının (r.a.) tatbikatına göre kendine özgü ilave tekbirleriyle birlikte ikişer rekât olan bayram namazları daima geniş alanlarda ve cemaatle kılınmış, ardından da bayram hutbesi irad edilmiş ve bu hususta bir icma oluşmuştur.

Öte taraftan fıkıh mezhepleri, bayram namazının hükmü ve bu ibadetin tek başına kılınıp kılınmayacağı konusunda farklı görüşler serdetmiştir. Kendilerine cuma namazı farz olan kimselere bayram namazı kılmak Hanefiler'e göre vâcip, Şâfiîler'e göre sünnettir.

Hanefî mezhebine göre bayram namazının sahih olması için hutbe dışında Cuma namazında aranan şartların yerine gelmesi gerektiğinden, bayram namazının cemaatle kılınması şarttır. Herhangi bir sebepten dolayı bayram namazını cemaatle kılamayan kimsenin bunu kaza etmesi gerekmediği gibi bu kişinin tek başına bayram namazını kılması da gerekmez. Bayram namazını camide cemaatle kılamayanların, evlerinde iki veya dört rekât olarak duhâ/işrak (kuşluk) namazı niyetiyle nafile namaz kılmaları müstehaptır.

Şafiî mezhebine göre de bayram namazının bir yerde ve topluca kılınması esastır. Bununla birlikte değişik sebeplerle cemaate katılamayanların münferit olarak kılması da caizdir. Buna göre cemaate katılmayan kişiler, kadınlar, çocuklar ve yolcular evlerinde münferiden bayram namazını kılabilirler. Bayram namazlarını sünnet olarak gören Şafiilere göre yalnız başına kılacak kimsenin hutbe okuması şart değildir.

Netice itibarıyla Bayram namazları oruç ve hac gibi uzun süreli ve yoğun ibadetlerin tamamlanmasının sevinç ve coşkusunu yaşamak üzere hep birlikte cemaatle kılınan ve Müslümanların vahdetini gösteren çok önemli ibadetlerdir.

Ancak salgın, bulaşıcı hastalık, karantina uygulamaları gibi sebeplerle bu namazın camilerde veya musallalarda cemaatle kılınması imkanının olmadığı zamanlarda, Müslümanların yukarıda açıklanan görüşler doğrultusunda ibadet hayatlarına yön vermeleri mümkündür. Nitekim bu yıl da maalesef milletçe büyük mücadele verdiğimiz Kovid-19 salgını sebebiyle camilerimizde bayram namazı kılınamayacaktır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Ramazan Bayramının ilk gününde her ilin kendi bayram namazı saatinde minarelerden bayram günlerinin şîârından olan tekbirler getirmek suretiyle bayram coşkusunun yaşanmasına ve herkesin bulunduğu yerde bu sevince katılmasına yönelik bir uygulama yapacaktır.

Halkımızın da tıpkı önceki bayramlarda olduğu gibi gerekli temizliğini ve diğer hazırlıklarını yapması, giyim kuşamına özen göstermesi ve güneşin yükseldiği o bayram namazı vaktini heyecanla, dualarla, zikirlerle beklemesi uygun olacaktır. Böylece bayram namazını cemaatle kılamamanın hüznünü, bayram namazı vaktine sağ salım ulaşmış olmanın sevinci ve şükrü ile Allah'ın huzuruna durarak giderebilecektir. Minarelerden okunan tekbirlere eşlik ederek o günün bayram günü olduğunu ailesiyle birlikte idrak edecektir. Yukarıda açıklandığı gibi dileyen kardeşlerimiz bayram namazı niyetiyle, dileyenler de duha/işrak (kuşluk) namazı niyetiyle namaz kılabilirlerdir.

Din İşleri Yüksek Kurulu